

Program poradenských služeb ve škole

Školní rok 2024/2025

Program je určen především pro žáky, svým rozsahem však zahrnuje také poradenskou činnost pro učitele dané školy i pro rodiče žáků školy, pokud oni projeví o informace zájem.

I. Základní charakteristika služeb

- Poradenské služby jsou zajišťovány týmem pracovníků školy.
- Poskytování poradenských služeb ve škole se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 564/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.
- Škola vede o poskytovaných poradenských službách příslušnou dokumentaci (o vyšetřeních, jeho výsledcích a individuální péči atd.).
- Poskytování poradenských služeb zabezpečuje ředitelka školy školním poradenským pracovištěm, ve kterém působí výchovný poradce, školní metodik prevence, školní speciální pedagog, kteří spolupracují s konzultačním týmem tvořeným třídními učiteli, učiteli výchov
- Poskytování poradenských služeb je realizováno v kooperaci se školskými poradenskými zařízeními.
- Žák nebo jeho zákonný nástupce musí být školou předem informován o:
 - a) všech podstatných náležitostech poskytované poradenské služby, zejména o povaze, rozsahu, trvání, cílech a postupech poskytované poradenské služby
 - b) prospěchu, který je možné očekávat, a o všech předvídatelných důsledcích, které mohou vyplynout, případně i možných následcích, pokud tato služba nebude poskytnuta
 - c) právech a povinnostech spojených s poskytováním poradenských služeb včetně práva žádat kdykoli poskytnutí poradenské služby znovu.

1. Zaměření poradenské služby poskytované školou

Poradenské služby poskytované školou jsou zaměřené na:

- prevenci školní neúspěšnosti,
- prevenci výchovných obtíží a jiných problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací překonávat problémové situace,
- prevenci různých forem rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,
- podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- podporu vzdělávání žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- podporu sociálního začlenění žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami vytvářením příznivého sociálního klimatu,
- poskytování podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a vyhodnocování jejich účinnosti,
- poskytování průběžné a dlouhodobé péče o žáky s výchovnými nebo vzdělávacími obtížemi,
- poskytnutí včasné intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- poskytnutí kariérového poradenství směřujícího žáka k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
- průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů poskytovaných školou,
- metodickou podporu učitelům v případě potřeby využití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávání žáků,
- spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci.

2. Pravidla poskytování školních poradenských služeb

Poradenské služby školy:

- dodržují své zaměření a etické zásady poskytování poradenských služeb,
- poskytují školní poradenské služby nezletilému žákovi pouze s informovaným souhlasem jeho zákonných zástupců - souhlasu zákonného zástupce není třeba v případech, kdy je ohroženo duševní nebo tělesné zdraví žáka nebo osob v jeho okolí,
- vycházejí z individuálních potřeb žáka a podporují jeho samostatnost,

- přispívají k sociálnímu začleňování

Poradenské služby školy dbají na srozumitelnou informovanost žáka a jeho zákonného zástupce o:

- podstatných náležitostech poskytované poradenské služby – jeho povaze, rozsahu, trvání, cílech, postupech,
- prospěchu, který je možné očekávat, a o všech předvídatelných důsledcích, které mohou vyplynout z poskytování poradenské služby, i možných následcích, pokud tato služba nebude poskytnuta,
- jeho právech a povinnostech spojených s poskytováním poradenských služeb, včetně práva žádat kdykoli poskytnutí poradenské služby znovu, práva podat návrh na projednání podle § 16a odst. 5 školského zákona, práva žádat to revizi podle § 16b školského zákona a práva podat podnět České školní inspekci podle § 174 odst. 5 školského zákona,
- průběhu a výsledku poskytování poradenských služeb.

Práce s informacemi a důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňovány v souladu se zákonem č. 101/2000Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

3. Podmínky pro poskytnutí podpůrných opatření

Podmínky pro poskytnutí podpůrných opatření 1. stupně:

1. Návrh pedagogického pracovníka.
2. Škola vystaví plán pedagogické podpory s minimální úpravou metod, organizace a hodnocení vzdělávání žáka.

Podmínky pro poskytnutí podpůrných opatření 2. až 5. stupně:

1. Školské poradenské zařízení vydá na základě vyšetření žáka zprávu a doporučení, které odešle škole.
2. Škola získá informovaný souhlas zákonného zástupce s navrhovanými podpůrnými opatřeními.

II. Standardní činnost školního poradenského pracoviště

VÝCHOVNÝ PORADCE

Poradenské činnosti:

1. Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků cizinců.

- Individuální šetření a poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem.
- Poradenství zákonným zástupcům.
- Poskytování informací o možnosti individuálního využití informačních služeb Úřadů práce České republiky.

2. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.

3. Zprostředkování vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.

4. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

5. Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.

Metodické a informační činnosti

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - a) v otázkách kariérového rozhodování žáků,
 - b) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - c) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - d) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
 - e) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
2. Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
3. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
4. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
5. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE

Metodické a koordinační činnosti

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace na realizaci preventivního programu školy.
2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.

4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků cizinců - prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
7. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
8. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
9. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
10. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.

4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOG

Diagnostika a depistáž

1. Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy.
2. Ve spolupráci s třídními učiteli vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb, vytyčení hlavních problémů žáka a navržení vhodné intervence směřující k adekvátní stimulaci žáka, případně sestavení plánu pedagogické podpory.
3. Ve spolupráci s třídními učiteli vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
4. Speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

1. Konzultační a intervenční podpora při tvorbě a realizaci plánu pedagogické podpory u žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
2. Konzultační a intervenční podpora při tvorbě a realizaci individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
3. Dlouhodobá i krátkodobá individuální nebo skupinová speciálně pedagogická péče realizovaná předmětem speciálně pedagogické péče

zahrnující speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti.

4. Průběžné vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb u žáků, podle potřeby navržení a realizace úprav.
5. Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
6. Individuální konzultace pro rodiče.
7. Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálně vzdělávacích potřeb.
10. Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

Metodické, koordinační a vzdělávací činnosti

1. Příprava a průběžná úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole.
2. Metodická pomoc třídním učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Spolupráce s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby, školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

KONZULTAČNÍ TÝM

TŘÍDNÍ UČITEL

1. Motivuje vytvoření vnitřních pravidel třídy, která přispívají k vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě.
2. Podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy.
3. Zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy s rodiči žáků třídy.
4. Získává a udržuje si přehled o osobnostních charakteristikách žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.
5. Spolupracuje s výchovným poradcem při poskytování kariérního poradenství.
6. Spolupracuje se školním metodikem prevence na depistáži varovných signálů, podílí se na realizaci minimálního preventivního programu, diagnostikuje vztahy ve třídě.
7. Spolupracuje se školním speciálním pedagogem na realizaci aktivity zaměřených na prevenci školního neúspěchu žáků třídy a vytváření podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané.
8. Spolupracuje se školním speciálním pedagogem při tvorbě plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů.

UČITELÉ VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE,

ČLOVĚK A SPOLEČNOST a další pedagogičtí pracovníci, zejména výchov

1. Provádí průběžnou diagnostiku žáků a třídy v daném předmětu, věnují pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
2. Všímají si změn v chování žáků a třídy, hledají příčiny a vhodné formy intervence.
3. Konzultují případné výchovné nebo vzdělávací problémy s třídním učitelem a s pracovníky poradenských služeb na škole.
4. Zařazují aktivity zaměřující se na rozvoj sebepoznání, řešení problémových situací, vytvářející bezpečné sociální klima třídy.

5. Motivují žáky k odpovědnosti za vlastní životní dráhu a k uvědomění si významu vzdělání pro život. Podporují sebepoznávání a konstruktivní zvažování profesních možností žáků.
6. Vede žáky k uvědomování si dynamiky současných ekonomických a technologických změn ve světě a s nimi souvisejícího významu profesní mobility, rekvalifikací, celoživotního učení.
7. Pomáhá žákům orientovat se ve světě práce a vzdělávacích příležitostí a vytvářet si představu o nabídce profesních a vzdělávacích možností, učí je nahlížet na složitost jednotlivých profesí v porovnání s vlastními možnostmi a předpoklady.

III. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování

Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalších projevů rizikového chování vychází z koncepce školy zakotvené ve školním vzdělávacím plánu. Je především založena na vnitřní i vnější diferenciaci tříd, individuálním přístupu k žákům a zařazování různých metod práce do vzdělávacího procesu žáků školy. Zaměřuje se na dlouhodobé komplexní působení na osobnost žáka. Vedení žáka ke správnému sebehodnocení, stanovení si reálných cílů v životě, k poznání sebe sama, k dovednostem důležitým pro život a praxi.

Pedagogové vedou žáky k osvojování mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících individualitu. Podporují utváření pozitivních vztahů ve třídách, učí žáky porozumění a toleranci vůči druhým, týmové spolupráci, řešení problémových situací osobních i skupiny. Vedou žáky ke kladnému vztahu k celoživotnímu učení.

1. Vztah učitel – žák

Usilujeme o vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se může na učitele obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog. Získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou a jeho sociálním prostředím. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, výchovným poradcem a usiluje o jednotnou podporu žáka a stanovení společných kroků vedoucích k úspěšnému řešení problémové situace.

2. Skupinová práce

Žáci jsou v rámci vzdělávacího procesu vedeni ke vzájemné spolupráci ve dvojicích, v heterogenních a homogenních skupinách v rámci třídy nebo napříč třídami. Učitel věnuje pozornost spolupráci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí týmové práce, řešení konfliktu. Žáci se učí vést diskusi, vyjadřovat své názory, sdílet své pocity, obavy, radosti, zážitky, naslouchat druhým, klást otázky a vhodným způsobem reagovat na kritiku.

3. Projektové vyučování a celoškolní projekty

V rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a aktuálními tématy. Umožňuje intenzivní spolupráci tříd v rámci třídy i napříč třídami. Žáci

se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat ve věkově heterogenní skupině, což je významný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

4. Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny

Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i nedostacích. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Je podporován jeho individuální talent a zájem. Diferenciace výuky může probíhat prostřednictvím práce ve skupinách podle zaměření žáka. Pomáháme žákovi vybudovat si důvěru v sebe a ve vlastní síly.

5. Komunikace s rodiči

Škola nabízí rodičům možnost individuální konzultace v rámci konzultačních hodin realizovaných školou nebo po individuální domluvě s rodiči.

6. Pedagogická diagnostika

Učitel věnuje pozornost žákům, včas reaguje na změny v chování nebo prospěchu žáka, případně třídy, hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a pracovníky poradenského pracoviště na škole. Vyžaduje-li situace odbornou diagnostiku ve školském poradenském zařízení, učitel doporučí zákonnému zástupci, aby si zažádal o vyšetření svého dítěte v tomto zařízení.

7. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při řešení výchovných a výukových problémů žáků, využívá metodické podpory těchto zařízení a v případě potřeby jejich diagnostických prostředků ke zjištění příčin školního neúspěchu žáků nebo sociálního klimatu třídy. Na základě doporučení těchto zařízení škola zpracovává plány podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané. V případě výsledků klimatu třídy zavádí adekvátní intervenční postupy.

8. Řešení přestupků

Porušování školního řádu, týkajícího se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Jsou sledovány i další rizikové chování - šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění jsou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem,
2. přizvání zákonného zástupce k řešení problému,
3. jednání s rodiči na úrovni výchovné komise,
4. doporučení kontaktu s odborníky,
5. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě,
6. v případě dealerství oznámení Policii ČR.

IV. Zajištění konzultace poradenského pracoviště školy

	Konzultační hodiny	kontakt
Výchovný a kariérový poradce		
Ing. Jiřina Hermanová	dle domluvy	novakova.j@prahakspa.onmicrosoft.com
Metodička prevence		
Mgr. Jana Hrstková Codlová	dle domluvy	jana.hrstkova@1kspa.cz
Speciální pedagog		
Mgr. Věra Huliciusová	dle domluvy	Magdalena.Huliciusova@seznam.cz